

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့

မူဝါဒ အကျဉ်းချုပ်

မေလ ၂၀၂၀ ခုနှစ်

COVID-19 ကပ်ကာလကိုရင်ဆိုင်ရာ၌ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးပြောဆို(social dialogue)ရန်လိုအပ်ခြင်း

နိဒါန်း (Introduction)

ကမ္ဘာအနှံ့ဖြစ်ပွားနေသော COVID-19 ရောဂါသည် ကမ္ဘာတစ်လွှား၌လူ့အသက်ပေါင်းများစွာကိုဆုံးရှုံးစေပြီး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်များအပေါ်သို့လည်းအလွန်လေးလံသည့်ဝန်ကိုပိစေကာ၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကိုပါထူးကဲစွာနှောင့်ယှက်လျက်ရှိနေပါသည်။

လူအများအပြားက ယင်း၏နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များကိုခံစားကြရန်ရှိသောကြောင့်၊ အစိုးရများတို့သည် အလုပ်အကိုင်လောကရှိ ၎င်းတို့၏လူမှုရေးမိတ်ဖက်များတို့နှင့်အတူ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးပါဝင်သော ချဉ်းကပ်ပုံစံဖြစ်၍ ထိုသို့ခက်ခဲရှုပ်ထွေးလှသည့်ကပ်ရောဂါကိုရင်ဆိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အကျိုးရှိထိရောက်သည့် သုံးပွင့်ဆိုင်အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တို့ရှိရန်လိုအပ်လာပါသည်။ ကျန်းမာရေး၊လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး ကဏ္ဍများအားလုံးကိုလွှမ်းခြုံသည့် အချက်အလက်ကျယ်ပြန့်စွာပါဝင်မည့် လိုအပ်ချက်အကဲဖြတ်စစ်တမ်း(comprehensive needs assessment) ကိုတာဝန်ယူကောက်ခံရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ကပ်ဘေးအလွန် လူမှုစီးပွားနောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များကိုနည်းပါးအောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အလုပ်သမားများနှင့်၎င်းတို့၏မိသားစုများ အထူးသဖြင့် အကာအကွယ်အမဲ့ဆုံးသူများတို့၏ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ မဆုံးရလေအောင်ကာကွယ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းများချွတ်ခြုံမကျသွားရလေအောင် (bankruptcy) ကာကွယ်ခြင်းတို့အတွက် ထိရောက်အကျိုးရှိသည့်နည်းဗျူဟာများ၊ မူဝါဒများကို ပုံဖော်ရေးဆွဲရန်အတွက်လည်းကောင်း ထိုသို့သောသုံးပွင့်ဆိုင်ဆွေးနွေးမှုများက အစိုးရများ၊ အလုပ်ရှင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများတို့ကို အတူတကွလုပ်ဆောင်ကြဖို့ ဆောင်ကြဉ်းပေးပါလိမ့်မည်။ [The Employment and Decent Work for Peace and Resilience Recommendation, 2017 \(No. 205\)](#) က ကပ်ရောဂါကိုတုံ့ပြန်မည့်အစီအမံများအား လုံးကိုရေးဆွဲဖော်ထုတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ထိုအစီအမံများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး စည်းရုံးလှုပ်ရှားရာတွင် လည်းကောင်း ကျား-မ အားလုံးပါဝင်သည့်အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုများမှတစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် အဖွဲ့ဝင်များသည် Freedom of Association and Protection of the Right to Organize Convention, 1948 (No. 87) နှင့် the Right to Organize and Collective Bargaining Convention, 1949 (No. 98) တို့ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် အလုပ်ရှင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများတို့၏အရေးပါသည့်အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။

ခက်ခဲရှုပ်ထွေးသည့်အခြေအနေများ၌၊ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှု(social dialogue) သည် ကောင်းမွန်သည့် ခန့်ခွဲစီမံမှုအတွက် အဓိကလက်နက်ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြချက်အနည်းဆုံး (၃) ချက်ဖြင့် ရှင်းပြနိုင်ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ၊ သုံးပွင့်ဆိုင်မိတ်ဖက်များအကြား သတင်းအချက်အလက်များဖလှယ်ကြခြင်းဖြင့် ကပ်ကာလကို တုံ့ပြန်ဖို့အတွက်မူဝါဒဒီဇိုင်းနှင့်မဟာဗျူဟာအရည်အသွေးကိုလည်းကောင်း၊ ပြန်လည်နာလန်ထူရေးလုပ်ငန်း၏ အရည်အသွေးကိုလည်းကောင်း ပို၍ကောင်းမွန်စေနိုင်ပါသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ၊ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကြခြင်းဖြင့် ဤမူဝါဒများသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ရေးဆွဲသည့်မူဝါဒများဖြစ်လာကာ ယင်းတို့အပေါ် ကတိကဝတ်ပေးထားကြပြီးဖြစ်သဖြင့် ယင်းမူဝါဒများကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်လွယ်ကူစေပြီး ပို၍ထိရောက်စေပါသည်။ တတိယအချက်မှာ၊ နိုင်ငံများသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများကို ရေရှည်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရခြင်းကြောင့်၊ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများက ယင်းတို့အကြား၌ ယုံကြည်မှုရှိစေဖို့ တည်ဆောက်ပေးပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားမှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ပေါင်းစည်းညီညွတ်မှုကိုပို၍အားကောင်းစေရန်လည်းကောင်း၊ ကပ်ရောဂါဘေးဒဏ်ကို ခံနိုင်သည့်အား ပို၍ကောင်းစေရန်လည်းကောင်း ထိုယုံကြည်မှုမျိုးရှိဖို့လိုအပ်ပါသည်။

ကပ်ရောဂါကာလ၌ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း - အတိတ်အတွေ့အကြုံများမှ ဘာတွေ သင်ယူခဲ့ကြပါသလဲ။ Social dialogue in times of crisis: What have we learned from past experiences?

လွတ်လပ်စွာအသင်းအပင်းဖွဲ့စည်းမှုကိုလေးစားခြင်း၊ စုပေါင်းဆွေးနွေးအရေးဆိုခွင့်ကိုထိထိရောက်ရောက်အသိအမှတ်ပြုခြင်းတို့အပေါ်အခြေပြုသည့် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု(social dialogue)သည် လူမှုရေးတရားမျှတမှုရှိရေးအတွက် တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန် မူဝါဒများရေးဆွဲရာတွင် အရေးပါသည့်အခန်းကဏ္ဍအဖြစ် ပါဝင်နေပါသည်။ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် သုံးပွင့်ဆိုင်စနစ်သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးခြင်းနှင့်ကောင်းမွန်သည့်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးတို့နှင့်ဆိုင်သော ဒဏ်ခံနိုင်မှု၊ ယှဉ်ပြိုင်ကာ နိုင်လိုစိတ်ပြင်းပြမှု၊ တည်ငြိမ်မှု၊ အားလုံးပါဝင်သည့်ကြီးထွားမှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရှိစေရေးတို့အတွက်အဓိကမောင်းနှင်သူများဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများသည် မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်၌ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်မှုအရှိဆုံးပုဂ္ဂိုလ်များက ဒီမိုကရေစီနည်းကျပါဝင်လာကြစေရန်အတွက် အချိန်တိုင်း တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ကပ်ဆိုက်နေသည့်ကာလ ဆုံးရှုံးမှုအများအပြားရှိသည့်အချိန်၌ ထိုကဲ့သို့ပါဝင်ခြင်းသည် ယခင်ကထက် ပို၍ပင်အရေးပါနေတော့သည်။

ကမ္ဘာအနှံ့ဖြစ်ပွားနေသော COVID-19 ရောဂါသည်တစ်စုထူးသည့်သဘောသဘာဝရှိနေသော်လည်း၊ အလုပ်အကိုင်များနှင့်စီးပွားရေးနာလန်ထူနိုင်အောင်ပံ့ပိုးရန်အလို့ငှာ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီစွာ ရည်မှန်းထားသည့်တုံ့ပြန်မှုများကိုဖန်တီးရာတွင်၊ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း(social dialogue)ဖြင့် ပုံစံအမျိုးမျိုးကိုရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။

အထူးသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်အသုံးဝင်သည့်ထိုးထွင်းအမြင်အချို့ကို ၂၀၀၈-၂၀၀၉ တွင်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော အရေးကြုံကာလက ငွေကြေးဆိုင်ရာခန့်ခွဲမှုစနစ်မှ ရရှိနိုင်သည်။ ငွေကြေးဆိုင်ရာအရေးကြုံကာလအစမှာပင်၊ နိုင်ငံများစွာတွင် macro နှင့် micro အဆင့်နှစ်ခုစလုံး၌ social dialogue သည် အရေးကြုံကာလ၏ ထိရောက်သည့်ခန့်ခွဲမှုစနစ်၏အရေးပါသည့် လက်နက်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ Social dialogue သည် Macro အဆင့်တွင်၊ အစိုးရများက လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ အရေးကြီးသည့် stimulus packages(လုပ်ငန်းများကိုနှိုးဆွရန်၊ ငွေကြေးကပ်မဆိုက်ရောက်ဖို့ နိုင်ငံကိုကယ်တင်ရန် အစိုးရကပေးသည့် မက်လုံးများ) ကိုရွေးချယ်ရန် အစိုးရကိုကူညီသည်။ Meso အဆင့်တွင်၊ လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုကရင်ဆိုင်နေရသည့် သီးခြားအခြေအနေများအတွက် လိုအပ်ချက်နှင့်အညီအံဝင်ခွင်ကျစီမံထားသည့်တုံ့ပြန်မှုများပေးရန် social dialogue က ကူညီသည်။ Micro အဆင့်တွင်၊ အလုပ်ရှင်များ အလုပ်သမားများနှင့် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများသည် sectorနှင့် enterprise အဆင့်များ၏ တိကျသည့်အခြေအနေအများ၊ ဖြစ်တည်နေသည့်စိန်ခေါ်မှုများနှင့်လိုက်လျောညီထွေအောင်ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းရန် ဆန်းသစ်သည့်ဖြေရှင်းမှုများရရှိရေးအတွက် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကာ ညှိနှိုင်း၍အဖြေရှာနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင်၊ လုပ်ငန်းများကို ပြန်လည်ပုံစံချရေးအစီအမံများကို တစ်ခါတစ်ရံဆောင်ရွက်ရသည်များလည်းရှိလေရာ၊ ထိုခိုက်နာကျင်စေသည့် ထိုသို့သောအခြေအနေများကို လက်ခံကြရေး၊ ထောက်ခံကြရေးအတွက်လည်း social dialogue ကကူညီပံ့ပိုးပေးသည်။ နိုင်ငံတကာ အဆင့်တွင်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ အလုပ်အကိုင်နှင့်လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကိုဗဟိုပြုထားသည့်အရာရောက် အကျိုးရှိသည့်နာလန်ထူမှုဖြစ်ရေးအတွက် တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန် ILO ၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအလုပ်အကိုင် သဘောတူညီချက် (ILO Global Jobs Pact) ကို သဘောတူလက်ခံခဲ့ကြသည်။

၁။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကပ်ဆိုက်စဉ်ကာလအတွင်း ILO၏ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအလုပ်အကိုင် သဘောတူညီချက် (ILO Global Jobs Pact)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားရေးရာညီလာခံက ၂၀၀၉ခုနှစ် တွင်သဘောတူလက်ခံခဲ့သော Global Jobs Pact သည် ကပ်ဘေး၏ရိုက်ခတ်မှုများကို မည်သို့ကိုင်တွယ်ရင်ဆိုင်ရမည်နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်မူဝါဒလမ်းညွှန်အား အိုင်အယ်လ်အို၏သုံးပွင့်ဆိုင်မိတ်ဖက်များကိုပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ကပ်ဘေးကာလကိုအောင်မြင်စွာ ကျော်ဖြတ်ရန်လည်းကောင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့မည့်နာလန်ထူကာလဖြစ်ကြောင်း သေချာစေဖို့လည်းကောင်း၊ အောင်မြင်စွာရရှိလာသည့်အကျိုးဆက်များအပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချမှုရှိဖို့ စေ့ဆော်ပေးဖို့လည်းကောင်း အလုပ်ရှင်များနှင့်အလုပ်သမားများသည် အစိုးရများနှင့်အတူတကွပူးတွဲ လုပ်ဆောင်ဖို့လိုအပ်လေရာ၊ Global Jobs Pact က ထိုသို့အတူတကွလုပ်ဆောင်မည်ဟူသော ကတိ ကဝတ်ကို တည်ဆောက်ရာ၌ social dialogue ၏အရေးပါသည့်အခန်းကဏ္ဍကို အလေးထားသည်။ Global Jobs Pact

သည် ကပ်ဘေးကာလအတောအတွင်းနှင့်ကပ်ဘေးအပြီးကာလများ၌ လူမှုရေးပေါင်းစည်းညီညွတ်မှု၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ပို၍အားကောင်းလာစေရန် လမ်းခင်းပေးသည်။

အတိတ်၌ဖြစ်ပွားခဲ့သောကပ်ဘေးများမှရရှိခဲ့သည့်သင်ခန်းစာများတွင်ပါဝင်သည်များမှာ -

- လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့်အတူလက်တွဲလုပ်ဆောင်သည့်အတွေ့အကြုံနှင့် အခြေတကျတည်ထောင်ထားသည့် social dialogue ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများရှိကြသည့်နိုင်ငံများသည် မြန်မြန်ဆန်ဆန်နှင့်ထိရောက်မှုရှိသော သုံးပွင့်ဆိုင်တုံ့ပြန်မှုများကို ပို၍ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲကြဟန် ရှိသည်။
- အစိုးရများသည် ကပ်ဘေးကိုတုံ့ပြန်ရာတွင် ဖြစ်နိုင်သမျှအစောဆုံးအဆင့်၌ လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့်အတူတကွလုပ်ဆောင်သင့်သည်။
- လူမှုရေးမိတ်ဖက်များသည် အောက်ခြေအဆင့်ရှိလုပ်သားဈေးကွက်၌အဓိကလုပ်ဆောင်နေကြသူများတို့၏ပုပန်မှုများကို အစိုးရအာဏာပိုင်များသိရှိစေရန် မိမိတို့ဖက်မှစတင်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။
- သုံးပွင့်ဆိုင်မိတ်ဖက်များသည် ကပ်ဘေးဒဏ်အထူးရိုက်ခတ်ခံရသည့်အလုပ်သမားများနှင့်လုပ်ငန်းများကို ကူညီရန်အတွက်၊ မိမိတို့ရည်မှန်းထားသည့်အစီအမံများအပေါ် အများသဘောတူညီမှုကို နိုင်ငံအရေးစိတ်ဆန္ဒရှိမှုနှင့်အတူအောင်မြင်စွာရရှိနိုင်သည်။ ကပ်ဘေးနှင့်ဆက်စပ်နေသည့်အကြောင်းအရာများက ယခင်ကအလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားအကြားရှိပဋိပက္ခဆန်သောဆက်ဆံရေးကို အောင်မြင်စွာကျော်လွှားသွားနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုကိုပင် ရရှိသွားစေနိုင်သည်။
- ကပ်ဘေးနှင့်လက်ငင်းကပ်ပါလာသည့်နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များကိုရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းခြင်းတွင် ကတိကဝတ်တစ်ခု ယှဉ်တွဲပါလာသင့်ပါသည်။ ယင်းမှာ၊ ရေရှည်တည်တံ့သည့်လုပ်ငန်းများ၊ အရည်အသွေးရှိပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် အလုပ်သမားရေးရာစံချိန်စံနှုန်းများ၊ သင့်လျော်ကောင်းမွန်သည့်အလုပ်အကိုင်ဖြစ်စေရေးဟူသည့်အချက်တို့ကို အပြည့်အဝလေးစားလိုက်နာခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အလုပ်အကိုင်များကိုကာကွယ်ရေးနှင့် ယင်းတို့ကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးတို့အတွက် ရေရှည်အနေဖြင့် ဦးစားပေး၍ အလေးထားဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်သည်။
- ထိရောက်သည့်အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုဖြစ်ရန်အတွက် လွတ်လပ်၍အမှီအခိုကင်းကာ ခိုင်မာတောင့်တင်း၍ကိုယ်စားပြုမှုရှိသောအလုပ်ရှင်/အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ခြင်း၊ အဓိကလှုပ်ရှားနေသူများအကြား ယုံကြည်မှုရှိခြင်း၊ လူမှုရေးမိတ်ဖက်များ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုအစိုးရက လေးစားခြင်း တို့သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်များဖြစ်သည်။
- ကွဲပြားခြားနားချက်များအကြားဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၊ အများ၏သဘောတူညီမှုရရှိရန်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ တို့သည် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုအတွက် အရေးပါသည့်လက်နက်များဖြစ်ကြသော်လည်း ယင်းတို့

ကိုယ်တိုင်က ပြဿနာအားလုံးကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ အစိုးရ၏ကောင်းမွန်သည့်မူဝါဒများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ သင့်လျော်သည့်တက္ကသိုလ်ရေးနှင့်အပိုင်းအခြားများသည် ကပ်ဘေးနှင့်ဆက်စပ်၍စဉ်းစားရာ၌ အထူးအရေးပါသည့်အချက်များဖြစ်သည်။

COVID -19 ကူးစက်ကပ်ရောဂါကိုတုံ့ပြန်ရာ၌အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း - ပေါ်ပေါက်လာသည့်ကျင့်သုံးမှုများ (Social Dialogue in response to the COVID-19 pandemic:Emerging practices)

နိုင်ငံများ၏ COVID-19 ကိုတုံ့ပြန်မှုများအပေါ် ILO က ဆန်းစစ်လေ့လာရာတွင် နိုင်ငံများစွာ၌ ဤကပ်ရောဂါကိုတုံ့ပြန်သည့်ကနဦးအဆင့်များတွင် သက်ရောက်မှုကောင်းစေရန်အတွက် social dialogue ကိုအသုံးပြု ကြကြောင်း ညွှန်ပြပါသည်။

လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့်ချိန်သားကိုက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု - နိုင်ငံများစွာ၏အစိုးရများသည် ဤကပ်ရောဂါနှင့် ၎င်း၏နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ကပ်ရောဂါအစမှာပင် အစီအမံများကိုပုံဖော်ရေးဆွဲရာ၌ ၎င်းတို့၏လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့် ပူးတွဲလုပ်ဆောင်ကြသည်။ (ဂျာမဏီ၊ မော်ရိုကို၊ ကိုးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ နှင့် ဆွီဇလန်နိုင်ငံ)။ အချို့နိုင်ငံအစိုးရများ (ဥပမာ-ကိုးရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ)သည် အလုပ်သမား အလုပ်ရှင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ပံ့ပိုးမှုကို မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပါသည်။ ဤသို့လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အရေးပေါ်အစီအမံများကိုအလျင်အမြန်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအားသဘောတူလက်ခံရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်တုံ့ပြန်မှုဆိုင်ရာမူဝါဒ၏အဆင့်အားလုံး၌ လူမှုရေးမိတ်ဖက်များ၏ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှု၏ထပ်တိုးတန်ဖိုးကို အသိအမှတ် ပြုလာကြသည်။

၂။ ကိုးရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

အစောပိုင်း မတ်လ (၆)ရက်နေ့တွင် အစိုးရနှင့်လူမှုရေးမိတ်ဖက်များသည် COVID-19 ကပ်ရောဂါပျံ့နှံ့မှုကို ကျော်လွှားအောင်မြင်နိုင်ရန် သုံးပွင့်ဆိုင်ကြေညာစာတမ်းတစ်ခုကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းတွင်၊ အလုပ်အကိုင်များကိုမဆုံးရှုံးရလေအောင်ကာကွယ်ရန်၊ ဗိုင်းရပ်စ်နှင့်အများဆုံးထိတွေ့ရသည့်အလုပ်သမားများကို ကာကွယ်ရန်၊အသေးစားလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များကိုအခွန်သက်သာခွင့်ပေးရန်ရည်ရွယ်သည့်အစီအမံများပါရှိသည်။ ဤကြေညာစာတမ်းကို မတ်လ ၁၉ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသည့်“Health Care Sector Tripartite Agreement” (ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကဏ္ဍသုံးပွင့်ဆိုင်သဘောတူညီချက်)က ပြီးပြည့်စုံစေခဲ့သည်။ ဤ

သဘောတူညီချက်တွင်အလုပ်သမား၊ စီမံခန့်ခွဲမှု တို့နှင့်ဆိုင်သည့် သီးခြားလိုက်နာရန်တာဝန်များပါရှိပြီး ၎င်းတို့သည်လုပ်ငန်းခွင်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့်ကျန်းမာရေး(OSH)၊လူနာများ၏လုံခြုံမှုအတွက်တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန်လည်းကောင်း၊ဗိုင်းရပ်စ်မျိုးပွားခြင်းကိုရပ်တန့်ရန်လည်းကောင်း၊ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကိုခြေကုန်လက်ပန်းကျခြင်းမဖြစ်ရလေအောင်တားဆီးရန်လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဌာနများ၏အလုပ်အကိုင်လုပ်ကိုင်နေရသည့်အခြေအနေတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်လည်းကောင်း၊ ထိုလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၌အလုပ်အကိုင်များမဆုံးရှုံးရလေအောင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်သည်။

ရည်ညွှန်း - https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/country_responses/lang-en/index.htm#KR
 Economic, Social and Labour Council: *Healthcare Sector Committee Agreed on COVID-19 Countermeasures*; Newsletter, 26 March 2020.

Social dialogue ၏သဘောသဘာဝ - ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းဟုဆိုရာတွင် အစိုးရနှင့်လူမှုရေးမိတ်ဖက်များအကြား သတင်းအချက်အလက်များကိုဖလှယ်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း (ဥပမာ - ဘော့စဝါနာ၊ ပြင်သစ်၊ မော်ရိုကို၊ United Kingdom) မှသည် တရားဝင်ဖြစ်သည့်သုံးပွင့်ဆိုင်သဘောတူညီချက်များကို သဘောတူလက်ခံကြခြင်း (ဥပမာ - ဘာဘဒိုးစ်၊ ချက်ကလိုဆိုဗားကီးယား၊ ဒိန်းမတ်၊ အီသီယိုးပီးယား၊ OPT¹ နှင့်ဆွီဒင် နိုင်ငံ) အထိ အမျိုးမျိုးရှိပါသည်။

ခပ်ခွာခွာနေကြရန်လိုအပ်ခြင်း (social distancing) ကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက်၊ နိုင်ငံများစွာသည် ဗီဒီယိုမှတစ်ဆင့်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း (video conferencing)၊ ICT အရင်းအမြစ်များကိုအသုံးပြုလျက် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလူချင်းမတွေ့ရုံတစ်မည် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ (virtual dialogue) ကို အစပြုလုပ်ဆောင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ (ဥပမာ- ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ပြင်သစ်နှင့်စပိန်)။ အချို့နိုင်ငံများတွင် ကပ်ဘေးကိုတုံ့ပြန်မည့် မူဝါဒများကိုဖန်တီးရန်လည်းကောင်း၊ ချမှတ်ထားသည့်ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့်ပတ်သက် ပြီးနောက်ဆက်တွဲလေ့လာရန်လည်းကောင်း၊ သုံးပွင့်ဆိုင်ယန္တရားကိုဖွဲ့စည်းထားကြပြီးဖြစ်သည်။ (ဥပမာ- ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဘော့စဝါနာ၊ ပါကစ္စတန်၊ တောင်အာဖရိက နှင့် ဆွီဇလန် နိုင်ငံ)။ ဆွီဇလန်နိုင်ငံတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့်လူမှုရေးမိတ်ဖက်များ ၂၀၂၀ခုနှစ် မတ်လ ၅ရက်နေ့တွင် ပထမအကြိမ်သုံးပွင့်ဆိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပပြီးသည့်နောက်၊ သုံးပွင့်ဆိုင် လုပ်ငန်းအဖွဲ့လေးဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းမူဘောင် (ဥပဒေ၊ ဘဏ္ဍရေး၊ လုပ်ငန်းခွင်နေရာ၊ လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာ လက္ခဏာသွင်ပြင်များ တို့နှင့်စပ်လျဉ်း)ဆွေးနွေးပွဲများကို ပုံမှန်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြပါသည်။

အစိုးရ၏ကိုယ်စားပြုမှုပုံစံနှင့်အဆင့် - အချို့နိုင်ငံများ (ဥပမာ-ဂျပန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဆားဗီးယား နှင့်စပိန်)သည် သုံးပွင့်ဆိုင်တိုင်ပင်အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲများတွင် အလုပ်သမားရေးရာနှင့်ဆိုင်သည့်ဝန်ကြီးများအပြင် စီးပွားရေး၊ ခရီးသွား

¹ Occupied Palestinian Territory

လုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာကဏ္ဍတို့မှတာဝန်ရှိဝန်ကြီးအချို့ကို ထည့်သွင်းထားသည်။ နိုင်ငံအတော်များများတွင် (ဥပမာ-အာဂျင်တီးနား၊ ချက်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ပြင်သစ်၊ ကိုးရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ စပိန်နှင့်တူနီးရှား) အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည့်အစည်းအဝေးများ၌ နိုင်ငံ၏အမြင့်ဆုံးအဆင့်မှ အာဏာပိုင်များ (သမ္မတ၊ အစိုးရခေါင်းဆောင်၊ လွှတ်တော်သဘာပတိ) ပါဝင်ကြသည်။ ဤလုပ်ဆောင်မှုသည် လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့်အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးသည့်တန်ဖိုးကို လက်တွေ့သရုပ်ပြဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်၊ COVID-19 ကပ်ရောဂါ ပျံ့နှံ့မှုကိုထိန်းချုပ်ရန်လည်းကောင်း၊ လူမှုစီးပွားရေးအပေါ်ရိုက်ခတ်မှုကို နည်းနိုင်သမျှ နည်းပါးစေရန်လည်းကောင်း တိုင်းပြည်၏ကျိုးပမ်းအားထုတ်မှု၌ လူမှုရေးမိတ်ဖက်များ၏ပါဝင်မှုကို အစိုးရက အသိအမှတ်ပြုခြင်းကိုလည်း ပြသပါသည်။

Social dialogue မှတစ်ဆင့် သဘောတူလက်ခံလာကြသည့်မူဝါဒအစီအမံအမျိုးအစားများ - Social dialogue မှတစ်ဆင့်သဘောတူလက်ခံလာကြသည့်အစီအမံများသည် ဗိုင်းရစ်ကိုထိန်းချုပ်ရန်အရေးပေါ်လုပ်ဆောင်မှု (ဥပမာ - ကျန်းမာရေးစနစ်များအတွက် ငွေကြေးတိုး၍သုံးခြင်းနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်တိုး၍ခန့်ထားလာခြင်း) မှသည် ကျောင်းမသွားရတော့သည်သားသမီးများကိုစောင့်ရှောက်ရန်ခွင့်ယူခြင်း (parental leave)၊ အလုပ်အကိုင်မဆုံးရှုံးရေး၊ အလုပ်သမားများ၏ဝင်ငွေကိုကာကွယ်ရေး (ဥပမာ- အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သည့်ယန္တရားကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ တိုးချဲ့ခြင်း၊ ဝင်ငွေပံ့ပိုးခြင်း၊ အချိန်ပိုင်းအလုပ် တို့ဖြင့်) အစီအမံများ၊ လုပ်ငန်းများကိုပံ့ပိုးခြင်း (ဥပမာ- လုပ်ခလစာအတွက်ထောက်ပံ့ငွေပေးခြင်း၊ ချေးငွေအာမခံပေးခြင်း၊ အခွန် လူမှုဖူလုံရေးထည့်ဝင်ကြေးတို့အတွက် ပေးရမည့်အချိန်ကို ပြောင်းလွယ်ပြင်လွင်ဖြစ်စေခြင်း) တို့အထိ ပါဝင်ပါသည်။ လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီးနောက်၊ နေရာဒေအသီးသီးမှအစိုးရများစွာသည် (အာဂျင်တီးနား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ကိုးရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဆွီဒင်နှင့် တူနီးရှား အပါအဝင်) COVID-19² ကပ်ရောဂါ၏စီးပွားရေး၊လူမှုရေးအပေါ်ရိုက်ခတ်မှုနည်းပါးအောင်ပြုလုပ်ရန်ရည်မှန်းလျက် economic stimulus packages (စီးပွားရေးကိုနှိုးဆွရန်အစိုးရကပေးသည့်မက်လုံးများ) များကိုကြေညာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

၃။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ The National Economic Development and Labour Council (NEDALC) သည် အလုပ်အကိုင်၊ အလုပ်သမားရေးရာကဏ္ဍအပေါ် နိုင်ငံအဆင့်တုံ့ပြန်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သမ္မတ Ramaphosa နှင့် အရေးပေါ် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အလုပ်လက်မဲ့အာမခံရန်ပုံငွေ (Unemployment Insurance Fund)

² ထပ်၍သိလိုသည်များကိုကြည့်ရန် - ILO: COVID-19 and the world of work. နိုင်ငံများ၏မူဝါဒတုံ့ပြန်မှု။ အဖြေများအတွက် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုအပေါ်မှီတည်ခြင်း
<https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/country-responses/land-en/index.htm>

အောက်မှ အလုပ်ရှင်-အလုပ်သမား သက်သာခွင့်ပေးငွေ ယာယီအစီအစဉ် (A Temporary Employer-Employee Relief Scheme)ကို ထူထောင်ထားသည်။ ထိုအစီအစဉ်အရ ယာယီအလုပ်ရပ်ဆိုင်းခံရသော အလုပ်သမားများ ကိုအခကြေးငွေပေးမည် (၃လအတွက် ဟုကန့်သတ်ထားပြီး ယခင်လစာ၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းပေးမည်)။ ခြေချုပ်ကန့်သတ် ထားခံရချိန်ကို နာမကျန်းခွင့်အဖြစ်သတ်မှတ်ရမည် ... စသည်ဖြင့်)။

ထို့အပြင်၊ သုံးပွင့်ဆိုင် “ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့” ကို အောက်ပါတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန်ဖွဲ့စည်းခဲ့ သည်။

လုပ်ငန်းခွင် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရေးပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းခြင်းအစီအမံများ ဥပမာအိမ်မှ/တယ်လီဖုန်းဖြင့်အလုပ်လုပ် ခြင်း၊ အချိန်တို (သို့) အဆိုင်းဖြင့်အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးချဲ့ခြင်း - လျှော့ချခြင်း၊ အခွင့် အလမ်းသစ်များကိုရှာဖွေထုတ်ဖော်ခြင်း။ အထူး/နာမကျန်းခွင့် အတွက် အလုပ်သမားများ၏နစ်နာကြေးရန်ပုံငွေ နှင့်အလုပ်လက်မဲ့အာမခံရန်ပုံငွေ။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့်မတရားဖိနှိပ်မှုများမှရှောင်လွှဲနိုင်ရန် အခက်အခဲရောက် နေသည့်ကုမ္ပဏီများအတွက် သင့်လျော်သည့်စနစ်ကိုအသုံးပြုကာကူညီပံ့ပိုးခြင်း။ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိ COVID-19 ရောဂါပိုးသယ်သယ်ဆောင်သူများ/ဝေဒနာသည်များကို ကွဲရဲ့အပြစ်ဆိုခြင်း (သို့) ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမျိုးရှောင်ရှား ရန်လိုအပ်မှု။ ကျယ်ပြန့်သောအမြင်ဖြင့်စီးပွားရေးအပေါ်ရိုက်ခတ်မှုများကို စောင့်ကြည့်ရန်နှင့် ဆီလျော်သည့် မူဝါဒများဖြင့်တုံ့ပြန်ရန် လိုအပ်မှု။ အများပြည်သူသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် နောက်ထပ်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ် မှု (ဗိုင်းရပ်စ်ပျံ့နှံ့မှုကို နည်းပါးအောင်လျှော့ချရန်)၊ ကျောင်းမှအစာကျွေးမွေးခြင်းအစီအစဉ်အပါအဝင် အစားအစာ ဖူလုံစွာရှိမှုနှင့်ဆက်နွယ်နေသည့်ကိစ္စများကို နောက်ထပ်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်မှု။

ရည်ညွှန် - ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
<https://sacoronavirus.co.za/2020/03/17/national-economis-development-and-labour-council-on-measures-to-combat-covid-19-coronavirus/>

အလုပ်သမားရေးရာဦးစီးဌာန၊ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ
https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/202003/43161gen215.pdf

အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု နိုင်ငံအဆင့်အဖွဲ့အစည်းများ၏အခန်းကဏ္ဍ - ဤအဖွဲ့များသည် မတူကွဲပြားမှု ရှိကြ သည်။ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုအဖွဲ့အစည်းများမှသည် (စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးကောင်စီ၊ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးရန် နိုင်ငံအဆင့်ကောင်စီများ၊ အလုပ်သမားရေးရာအကြံပေးကောင်စီများ) လိုအပ်ချက်အရဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့အစည်း များအထိ ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံအဆင့် သုံးပွင့်ဆိုင်မိတ်ဖက်များ (အစိုးရ၊ အလုပ်ရှင်အဖွဲ့အစည်း၊ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများ)ကို တစ်စုတစ်စည်းတည်းဆောင်ကြဉ်းပေးပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သင့်လျော်ပါက

အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများကိုပါ အတူတကွစုစည်းပေးပါသည်။ ထိုသို့သောအဖွဲ့အစည်းအချို့သည်အလုပ်အကိုင် လောကနှင့်နီးနွယ်သည့်ရိုက်ခတ်မှုများနှင့် အမှန်တကယ်ရိုက်ခတ်မှုများ (ဥပမာ- ဘော့စဝါနာ၊ ချက်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၊ မော်လ်ဒိုဘာ၊ နယ်သလန်၊ မြောက်ပိုင်းမက်ဆီဒိုးနီးယား၊ ဆားဗီးယား၊ တောင်အာဖရိက နှင့်တောင်ကိုးရီးယား)ကို ဆွေးနွေးပြီးကြပြီဖြစ်သည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံတွင် သုံးပွင့်ဆိုင် နိုင်ငံအဆင့် လုပ်ခလစာ ဆိုင်ရာကောင်စီသည် COVID-19 ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ပွားသည့်အချိန်၌ လုပ်ခလစာ နှင့်ပတ်သက်ပြီးသတ်သတ်မှတ်မှတ် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်တွင်၊ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ Sindh ပြည်နယ်သည် မိမိပြည်နယ်၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ နှင့်လုပ်သားအင်အားစု အပေါ် COVID-19 ၏ရိုက်ခတ်မှုကိုလျော့ချရန်အတွက် သုံးပွင့်ဆိုင်ယန္တရားကို ပြန်လည် အသက်သွင်းခဲ့ပါသည်။

လူမှုရေးမိတ်ဖက်များအကြား နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု - အချို့နိုင်ငံများတွင် အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများကနှစ်ဦးနှစ်ဘက်(bilateral)အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုသို့ဆွေးနွေးရာမှ အစိုးရက အရေးတကြီးစဉ်းစားပေးရမည့်အဆိုပြုချက်များကိုတင်ပြနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဥပမာများစွာထဲမှအချို့မှာ၊ အဆိုပြု သည့်အစီအမံများသည် အန္တရာယ်နှင့်အများဆုံးရင်ဆိုင်နေရသည့်အလုပ်သမားများ (နာမကျန်းခွင့်ယူထားရသူ (သို့) အသွားအလာကန့်သတ်ခံထားရသူ (သို့) အလုပ်ပြုတ်ခါနီးဖြစ်နေသူ) နှင့်လုပ်ငန်းများ အထူးသဖြင့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (SMEs) (ဥပမာ- အိုင်ရင်လန်၊ မော်ရိုကို၊ နယ်သာလန်နှင့် စပိန် နိုင်ငံများ) အစရှိသည့်အကာအကွယ်ပေးရန်လိုအပ်သူများကို အဓိကထားကြသည်။

၄။ စပိန်နိုင်ငံ

လူမှုရေးမိတ်ဖက်များသည် အရေးကြုံကာလအကြောင်းဆွေးနွေးရန် မတ်လ ၁၂ရက်နေ့ တွင်တွေ့ဆုံ ကြသည်။ ထို့နောက်၊ အစိုးရထံသို့ ပူးပေါင်းတောင်းဆိုချက်များကို တင်ပြသည်။ တောင်းဆိုချက်များ ထဲမှအချို့မှာ

- COVID-19 ကြောင့်နာမကျန်းခွင့်ယူထားရသည့်အလုပ်သမားများသည် ခွင့်ပထမရက်မှ အလုပ်ပြန်ဝင်သည့်ရက်အထိ ၎င်းတို့၏လစာကို ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရသင့်ကြောင်း
- အစိုးရသည် SMEs ကိုပံ့ပိုးမည့်အစီအမံများကို ဦးစားပေးသင့်ကြောင်း။ (SMEs သည် COVID-19 ကပ်ရောဂါအခြေအနေကြောင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာဆိုးကျိုး၏အကြီးမားဆုံးခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။)

ရည်ညွှန်း : <https://www.lavanguardia.com/economia/2020317/474233465315/gobierno-medidas-patronal-sindicato-coronavirus.html>

နိုင်ငံအဆင့်အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုနှင့် အောက်ခြေအဆင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများအကြားဆက်နွှယ်မှု - နိုင်ငံအဆင့် တွင်ပြုလုပ်သည့် social dialogue ၏ရလဒ်များသည် အောက်ခြေအဆင့်များ၌ပြုလုပ်သည့် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ညှိနှိုင်းခြင်းများကို လှုံ့ဆော်မှုပေးနိုင်သည်။ အီတလီနိုင်ငံကိုဥပမာအဖြစ်ကြည့်သော်၊ ကဏ္ဍအဆင့်၊ လုပ်ငန်းများအဆင့် ၌ပြုလုပ်သည့် social dialogue ကိုတွေ့နိုင်သည်။

၅။ အီတလီနိုင်ငံ

“Joint Protocol for the regulation of measures to combat and contain the spread of COVID-19 at the workplace” (လုပ်ငန်းခွင်၌ COVID-19 ကိုတိုက်ဖျက်ရန်၊ ပျံ့ပွားမှုကိုထိန်းချုပ် ရန်အစီအမံများကို စည်းကမ်းဖြင့်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်ပူးတွဲလုပ်ထုံးလုပ်နည်း) ကိုသုံးပွင့်ဆိုင်မိတ် ဖက်များဖြစ်သည့် အစိုးရနှင့်လူမှုရေးမိတ်ဖက်များအကြား မတ်လ ၁၄ရက်နေ့က လက်မှတ်ရေးထိုး ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များပူးပေါင်းပါဝင်လျက်၊ ဤလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ကုမ္ပဏီအား လုံး၊ လုပ်ငန်းခွင်အားလုံးတို့၌ အကောင်အထည်ဖော်သွားရန်ဖြစ်သည်။

ဤလုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင် social safety nets (ပြည်သူများ၏အကျိုးခံစားခွင့်အတွက် အစိုးရ၏ နိုင်ငံရေး၊စီးပွားရေးမူဝါဒအစီအစဉ်)၊အလုပ်လုပ်ရန်စနစ်ကျကောင်းမွန်သည့်စဉ်မှုများ၊ဘေးကင်းလုံခြုံ သည့်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာဝန်းကျင်ဖြစ်ကြောင်းသေချာစေသည့်တစ်ချိန်တည်းမှာပင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များကိုဆက်လက်ထိန်းထားရန်ရည်မှန်းသည့်ယေဘုယျအစီအမံများအပါအဝင်အချက်(၁၃)ချက်ပါရှိ သည်။လူမှုရေးမိတ်ဖက်များကိုလည်းဤအစီအမံများအပြင်နောက်ထပ်အစီအမံများကိုလုပ်ငန်း/ကဏ္ဍ အလိုက်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းကြရန်ပန်ကြားသည်။ လစာဖြင့်ခွင့်ရက်(paid leave)နှင့်ပတ်သက်သော မေးခွန်းများသည်စုပေါင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအရေးဆိုခြင်း(collective bargaining)ခေါင်းစဉ်အောက်မှ ဆွေးနွေးစရာအကြောင်းအရာဖြစ်သည်။ ဤသည်ကိုအခြေခံလျက် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၏ တောင်းဆိုချက်အရ၊ မတ်လ ၂၄ရက်နေ့တွင် အီတလီနိုင်ငံ၏ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍမှအလုပ်ရှင်များ နှင့် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများသည် စုပေါင်းသဘောတူညီချက်(collective agreement) အသစ်တစ်ခု ကိုလက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ ယင်းတွင်၊ ဘဏ်၏အလုပ်လုပ်ချိန်၊ ဖောက်သည်များကိုရက်ချိန်းပေး ခြင်း ကဲ့သို့သောအစီအမံများကို ဘဏ်နှင့်တကွအလုပ်သမားများ၏လိုအပ်မှုများအတိုင်းတစ်ပုံစံတည်း ဖြစ်စေခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ထိုအချက်အပြင်၊ ကုမ္ပဏီအချို့သည် လုပ်ငန်းယာယီပိတ်သိမ်းခြင်း၊ ခြင်း၊ထုတ်လုပ်မှုခေတ္တရပ်ဆိုင်းခြင်းစသည်ဖြင့်တို့နှင့်ဆက်နွှယ်သည့်အစီအမံအချို့အတွက်အလုပ် သမားသမဂ္ဂများနှင့်သဘောတူညီချက်များ ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

ရည်ညွှန်း - ILO: <https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/country-responses/lang-en/index.htm>
TUAC: <https://tuac.org/news/covid19-crisis-mapping-out-trade-union-and-social-partners-responses/>

လူမှုရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်သောအကြံပြုခြင်း၊ အများသဘောတူညီမှုရအောင် ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် social dialogue ကိုထိရောက်စေသည့်အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည် - အလုပ်သမား နှင့်အလုပ်ရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းတို့၏အဖွဲ့ဝင်များအပေါ် ကပ်ဘေး၏ရိုက်ခတ်မှုကိုခြေရာခံရာ၌တက်ကြွစွာပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ပုဂံပုဂံများနှင့်လိုအပ်မှုများကိုပို၍ကောင်းစွာနားလည်ရန်လည်းကောင်း၊ ဤအရေးကြီးကာလ၌ ၎င်းတို့ကိုအကြံပြုရန်လည်းကောင်း၊ COVID-19 ကပ်ရောဂါနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မူဝါဒဆွေးနွေးပွဲများ၌ဩဇာလွှမ်းမိုးရန်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်နိုင်သည့်အချိန်အခါ၌ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သဘောတူညီမှု နှင့်သုံးပွင့်ဆိုင်သဘောတူညီမှုများရရှိရန်လည်းကောင်း ဖြစ်သည်။ (OSH) လုပ်ငန်းခွင်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေး နှင့်ဆိုင်သည့်ကိစ္စများ၊ လခနှင့်ခွင့် အတွက်စီမံထားရှိမှု၊ လုပ်ငန်းများကိုအဆက်မပြတ်စေရန်အစီအစဉ် (business continuity plans)၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုလျှော့ချရေးအစီအစဉ်(retrenchment plans)၊ အလုပ်လက်မဲ့အကျိုးခံစားခွင့်ကိုတိုးချဲ့ပေးခြင်း၊ လူမှုဖူလုံရေးအစီအမံများသည် အခြားအဓိကအကြောင်းအရာများထဲမှ အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းတို့၏အားထုတ်မှုနှင့်၎င်းတို့၏ပါဝင်မှုကို ဆွဲဆောင်နေသည့်အချက်များ ဖြစ်သည်။

အကြိုသုံးသပ်ထားသည့်မူဝါဒကောက်ချက်အချို့ (Some preliminary policy conclusions)

- နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီ၏ဖြစ်တည်နေသည့်အခြေအနေနှင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုစီသည် ကွဲပြားခြားနားသော်လည်း အားလုံးနှင့်သင့်တော်သည့် ဆွေးနွေးမှုပုံစံတစ်ခု (one-size fits all) ဟူ၍မရှိပါ။ Social dialogue ပုံစံအားလုံးနှင့်အဆင့်အားလုံးသည် လတ်တလောနှင့်လာမည့်ကာလများအတွက်ပါ အရေးပါနေပါလိမ့်မည်။
- Social dialogue ၏သက်ရောက်မှုကြီးမားစေရန်အလို့ငှာ social dialogue လုပ်ငန်းစဉ်ကိုဖြစ်နိုင်သမျှအစောဆုံးစတင်လုပ်ဆောင်ဖို့ မဖြစ်မနေလိုအပ်သည်။ ထို့ပြင် လူမှုရေးမိတ်ဖက်များသည် ဤကပ်ဘေးကို တုံ့ပြန်သည့်အဆင့်အားလုံးတွင်ပါဝင်ဖို့လိုအပ်သည် - လိုအပ်မှုများကိုအကဲဖြတ်ချင့်တွက်ခြင်းမှသည် အစီအမံများကိုဖော်ထုတ်ရေးဆွဲ၊ အကောင်အထည်ဖော်၊ စောင့်ကြည့်အကဲခတ်၊ တန်ဖိုးချင့်တွက်သည်အထိ ဖြစ်သည်။
- နိုင်ငံ၏အဆင့်မြင့်အာဏာပိုင်များက သုံးပွင့်ဆိုင် social dialogue ၌ လူမှုရေးမိတ်ဖက်များနှင့်အတူ ပါဝင်ဆွေးနွေးခြင်းသည် social dialogue ၏လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် အများ၏ယုံကြည်လက်ခံမှုကိုရရှိစေသည်။
- လူမှုရေးမိတ်ဖက်များက ကုမ္ပဏီနှင့်အလုပ်သမားများ၏လိုအပ်မှုများ၊ ဧကန်အမှန်ဖြစ်နေသည့်ကိစ္စများအား ထဲထဲဝင်ဝင်သိသည်ဟူသည့်အချက်ကိုထောက်ခံခြင်းဖြင့်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာ၌ ၎င်းတို့ထိရောက်စွာပါဝင်ခြင်းသည် ရည်မှန်းချက်ကောင်းမွန်သော ထိရောက်သော ကာကွယ်ရေးအစီအမံများကို သဘောတူလက်ခံသွားစေနိုင်ပြီး၊ ယင်းအချက်က လုပ်ငန်းခွင်များ၌ COVID-19 မပျံ့နှံ့အောင် ကန့်သတ်ရန်ကြိုးစားလုပ်ဆောင်

နေသောအလုပ်သမားများနှင့်လုပ်ငန်းများအတွက်အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ပြင် အလုပ်အကိုင်နှင့် လုပ်ငန်းများကိုပံ့ပိုးမည့် အစီအမံများကိုလည်း သဘောတူလက်ခံသွားစေနိုင်ပါသည်။

- လူမှုရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများသည် အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားများက ဤကပ်ရောဂါ၏ရိုက်ခတ်မှုများကို အကောင်းဆုံးရင်ဆိုင်နိုင်ရန်နှင့်နည်းပါးအောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုး အကြံပြုခြင်းဖြင့် အရေးပါသည့်အခန်းကဏ္ဍကို ပြီးပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိသည်။
- ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် “မည်သူမျှမကျန်ရစ်စေရ” ဟူသည့် ပြုခွဲသည့်ကတိနှင့်အညီ၊ အန္တရာယ်အများဆုံးသောအလုပ်သမားများနှင့် လုပ်ငန်းများ၏လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော အကာအကွယ် (protection) ကို ၎င်းတို့အားလုံးရရှိစေရန်အတွက် social dialogue သည် ယင်းကို ဦးစားပေးကိစ္စအဖြစ် ကိုင်တွယ်သင့်ပါသည်။

မည်သူမျှ မကျန်ရစ်စေရေး

- ဤကပ်ရောဂါဘေးသည် အတိတ်ကာလ၏အတားအဆီးအဟန့်အတားများကို အောင်မြင်စွာ ကျော်လွှားရန်အခွင့်အလမ်းများပေးနေပါသည်။ မိတ်ဖက်များတို့သည်ဖြစ်တည်နေသည့်အခြေအနေ၏လေးနက်မှုကို မြင်သောကြောင့်၊ ၎င်းတို့၏ ကွဲပြားချက်များကိုဘေးဖယ်ထားလိုကြပြီး အခြေခံကျသည့်အချက်များအပေါ်တွင်သာ အာရုံထားကြသည်။
- Social dialogue အဖွဲ့အစည်းများ ၎င်းသွားသောနေရာများတွင်၊ COVID-19 ကပ်ရောဂါ၊ ၎င်း၏ သက်ရောက်မှုများနှင့်ဆက်နွယ်သည့်မေးခွန်းများကိုဖြေကြားစေခြင်းဖြင့်၊ယင်းအဖွဲ့အစည်းများကို ပြန်လည်အသက်သွင်းနိုင်သည်။
- လူချင်းကိုယ်တိုင်တွေ့ရှိအစည်းအဝေးလုပ်ရာမှပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့်ကျန်းမာရေးနှင့်ဆိုင်သည့်အန္တရာယ်ကိုရှောင်ရှားနိုင်ရန်အလို့ငှာ၊ အစိုးရနှင့်လူမှုရေးမိတ်ဖက်များကိုယ်တိုင်တွေ့ရသည့်နယ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ရန်အတွက် ခေတ်ပေါ်နည်းပညာများကိုအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
- ကပ်ရောဂါအစောပိုင်းကာလအဆင့်များတွင်တည်ဆောက်ထားနိုင်ခဲ့သောအစိုးရနှင့်လူမှုရေးမိတ်ဖက်များအကြားရှိယုံကြည်မှု၊ လူမှုပေါင်းစည်းညီညွတ်မှုများကို လျော့ပါးအောင်လုပ်ကောင်းလုပ်နိုင်သည့် မည်သည့်အပြုအမူကိုမဆိုရှောင်ရှားရန် ဂရုစိုက်သင့်ပါသည်။
- နိုင်ငံအဆင့်၌ social dialogue ပြုလုပ်၍သဘောတူလက်ခံခဲ့သောအစီအမံများကို ကျင့်သုံးရာတွင်၊ လုပ်ငန်းများတွင်ရှိကြသည့်သီးခြားလိုအပ်မှုများကို ပို၍ကောင်းကောင်းတုံ့ပြန်ရန်အလို့ငှာ၊ ကဏ္ဍနှင့်ကုမ္ပဏီအဆင့်များ၌ ၎င်းတို့နှင့်လိုက်ဖက်မည့် bilateral dialogue (အလုပ်ရှင် အလုပ်သမားအကြား ဆွေးနွေး

ညှိနှိုင်းမှု)၊ collective bargaining (စုပေါင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းတောင်းဆိုမှု) များကိုဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကောင်းလိုအပ်ပါမည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ၏ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဤမူဝါဒအကျဉ်းချုပ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုသည်။